

Kajaja

VALJALA VALLA
INFOLEHT

ASUTATUD
1994. AASTAL

SEPTEMBER 2010
NR 82

Üheskoos kooli lähme nüüd käsikäes

1. septembrist, ühest kõige kaunimast sügispäevast eesti-
maalastele, on saanud juba minevik.

Kui lõpetatakse Valjala kool, jätkub haridustee mõnes
muus koolis. 37. lend jätkab sel sügisel järgmistes koolides:
Karl Kastein Orissaare Gümnaasiumis, **Tanel Kirst** Olust-
vere Teenindus- ja Maamajanduskoolis, **Annes Kurgpõld**,
Jarvo Kärg, **Triin Tambur** ja **MarianneTüür** Saaremaa
Ühisgümnaasiumis, **Kert Leit** Pärnumaa Kutseharidus-
keskuses, **Ken Lember** ja **Kärt Varipuu** Kuressaare Güm-
naasiumis, **Guido Lepp**, **Triin Ligi**, **Kaia Püüding**, **Piret**
Raamat ja **Jaagup Väester** Kuressaare Ametikoolis,
Hanna Väli Tallinna Tööstushariduskeskuses.

Hoiame ikka silma peal ka oma vilistlastel ja vaatame,
kuidas nendel läheb. **Aivo Põlluäär** lõpetas Kuressaare
Gümnaasiumi hõbemedaliga ja **Anni Kull** lõpetas Kilingi-
Nõmme Gümnaasiumi kuldmedaliga. 2010. aasta kevadel
lõpetasid **kõrgkooli** järgmised Valjala Põhikooli vilistlased:
Sinile Mihkelson - Graduate Institute of International and
Development Studies Genf, rahvusvaheline arengukoostöö,
magister; **Marja Möistlik** - Tallinna Ülikooli Kunstide Insti-
tuut, tööõpetuse bakalaureuseõpe; **Triin Varvas** - Eesti
Maaülikool, loodusvarade kasutamine ja kaitse, magister;
Piret Sepp - Eesti Kunstiakadeemia haridusteaduste magis-
ter, kunstiõpetaja, cum laude; **Janne Sepp** - 2007 lõpetas Si-
sekaitseakadeemia korrelatsiooni eriala, 2009 Eesti Diplo-
maatide Kooli rahvusvahelised suhtete ja Euroopa integrat-
siooni alal. ***Õnne ja visadust nendele haridustee jätkami-
sel!***

Koolielu käib oma rahulikku rada ning rõõmsad õpilased
saabuvad igal hommikul koolimajja.

Valjala Põhikoolis õpib 2010/2011. õppeaastal 111 õpi-
last: 58 poissi ja 53 tüdrukut. Kõige suurem klass on 9, kus
õpib 17 õpilast, ja kõige väiksem klass on esimene, kus alus-
tab 7 koolilast.

Oma kooliteed alustasid sel sügisel:

Selle aasta maikuu viimastel päevadel toimus Valjala Põhi-
kooli hoolekogu ja õpetajate ümarlaud. Ümarlaualt jäid kõla-
ma mõned õpetajate poolt antud soovitusel ja ka palved:

*Lapse haiguse korral andke tingimata kooli teada, et laps
on haige, ja teatage ka sööklasse, et laps ei ole söömas või
paluge seda teha klassijuhatajal.

*Ärge andke kergekäeliselt võimalust lapsel koolist puudu-
da.

*Jälgi palun, kuidas laps veedab oma nädalavahetust, et
ta saaks välja puhatud ja jaksaks uuel koolinädalal pühendu-
nult töötada. Et laps magaks kindlasti oma unetunnid täis,
siis on ka tervisega loodetavasti vähem probleeme.

*Lapse koolipäevik on esmane ja laps on kohustatud sinna

1. Anzelika Jõelaid
2. Veroonika Kastein
3. Maris Kirsipuu
4. Rando Korb
5. Leo Kuris
6. Kiur – Juhan Lapp
7. Rikardo Vallik

1. klassi juhataja on **Kersti Püüding**.

Noorusel on elus ja koolis oluline roll, aga ilma koge-
musteta oleme ebakindlad. Meie koolis töötavad staažikad
õpetajad. 30 aastat on õpetajana töötanud **Ulvi Põldema** ja
Ulvi Peeters. 25 aastat on pedagoogitööd teinud **Ülle Lahi**,
20 aastat **Ester Vaiksaar**. 15 aastat on meie koolimaja puh-
tana hoidnud **Ulvi Martel** ja 5 aastat **Ulvi Puhv**.

Kevadel pensionile siirdunud Karmi Eisti ja Aili Väasteri
asemel töötab nüüd koristajana **Helina Villsaar**. Täna Kar-
mit ja Ailit tehtud töö eest ja soovin Helinale töökat ja kau-
nist koolielu.

Uus aasta on muutuste tähe all. Fookuses on uue põhi-
kooli- ja gümnaasiumiseaduse ning eelkõige uue õppekava
rakendamine, mis on ka järgmiste aastate suurim väljakutse
Eestimaa koolides. Euroopa hariduses tuuakse headeks näi-
deteks Põhjamaade tulemusi. On aga meilgi õppida palju
teistelt ja just oma naabritel. Seatakse kindlaid ja konkreet-
seid eesmärgi. Nii kinnitas ka Valjala Põhikooli õppenõuko-
gu augusti lõpus uued õppeaasta eesmärgid ja tegevuskava
järgmiseks õppeaastaks kooli õppe – ja kasvatustegevuse pa-
randamist vajavate aspektide saavutamiseks. Uued eesmär-
gid vajavad ja ootavad meie kõigi pingutusi. Üheskoos saa-
vutatakse palju ja üheskoos tehakse suuri asju!

***Head ühtset ja üheskoos minemist ning õppimist kogu
valla rahvale!***

Aive Möistlik,
Valjala Põhikooli direktor

õppimise kirjutama. E-kool on toetav ja sekundaarne.

*Kui laps oli haige ja tal on õppimata, siis võiks ta õpetaja
ees vabandada, et ta teadmised pole parimad. Et klassipäe-
vikut enam ei ole, siis ei pruugi õpetajal meeles, olla kes eel-
mises tunnil puudus.

Positiivse poole pealt - õpetajate arvates on kooli mikro-
kliima paranenud. Mikrokliima kujundamisel on oluline mõ-
jutajaks kaasõpilaste suhtumine ja praegu domineerivad koo-
lis positiivsed lapsed.

Toetagem oma lapsi ja räägime, räägime ja veel kord rää-
gime üksteisega.

Tiia Lätt,
hoolekogu esimees

Vallavolikogus

JUUNIKUU ISTUNGIL

1. Kehtestati Valjala maalinna maa-ala detailplaneering.
2. Kehtestati raamatukogude ja internetipunkti kasutamise ja sisekorra eeskiri.
3. Võeti vastu otsus AS Kuressaare Veevõrk aktsiate täiendavaks omandamiseks.
4. Kuulati vallavanema ettekannet valla 2010. aasta eelarve laekumise kohta.
5. Tehti kokkuvõtte heakorrakonkursi tulemustest.

AUGUSTIKUU ISTUNGIL

1. Kinnitati valla 2009. majandusaasta aruanne.
2. Võeti teadmiseks audiitori järeldusotsus ja revisjonikomisjoni ettekanne majandusaasta aruande kohta.
3. Kuulati vallavanema ettekannet valla arengukava muudatuste kohta.
4. Määrati ja muudeti katastriüksuste sihtotstarbeid.
5. Taotleti maid munitsipaalomandisse.
6. Nimetati delegaadid Eesti Maarahva V kongressile.
7. Anti seisukoht Valjala alevikus Teemeistri kinnistu ostmiseks.
8. Kuulati valla 2010. aasta eelarve tulude-kulude kokkuvõtet.

Volikogu istungite protokollide, määruste ja otsustega on võimalik tutvuda vallavalitsuses, Valjala ja Sakla raamatukogus ning Valjala valla kodulehel www.valjala.ee

PROJEKT

„Noored – olles ristteel, valige õige suund”

Projekti sihtgrupiks on Saaremaal elavad noored vanuses **16-24**, kes on jäänud töötuks, ja/või vähemalt viimased 18 kuud lapsehoolduspuhkusel viibinud vanemad. Koolitused on kõigile **osalejatele tasuta** ning koolituspäevadele on planeeritud lõuna- ja kohvipausid. Osalejatele kompenseeritakse transpordikulud kodust koolituskohta. Grupi suurus on arvestatud 20 inimest. **Liituda on võimalus veel 8 noorel.**

Koolituskohaks on **Valjala Rahvamaja. 01.10.2010** kell 12.00 – 15.00 **VALJALA INFOPÄEV**

Koolituspäevade kestvus: 09.00 – 17.00

04.10. – 06.10.2010 Koolitus “Minu potentsiaal ja enesemotiveerimine”. (07.10. Individuaalne nõustamine samas ruumis.)

18.10. – 19.10.2010 Koolitus “Tasakaal pereelu ja töö vahel”. (20.10. Individuaalne nõustamine samas ruumis.)

01.11. – 03.11.2010 Koolitus “Kuidas olla tark ja säästlik tarbija lähtuvalt pere-eelarvest”. (04.11. Individuaalne nõustamine samas ruumis.)

15.11. – 18.11.2010 Koolitus “Edukas sisenemine tööturule”. (19.11. Individuaalne nõustamine samas ruumis.)

29.11. – 01.12.2010 Koolitus “Hea töötaja on eduka ettevõtte võti”. (02.12. Individuaalne nõustamine samas ruumis.)

Pärast koolitust on kõigil osalejatel võimalus teema raames individuaalsele nõustamisele.

Mentorklubi toimub 06.12., 13.12., 20.12., 27.12.2010; 03.01. ja 10.01.2011 **kell:** 10.00 – 14.00.

Mairi Tamm (info ja koordineerimine)

mairi@koolituspartner.ee

+ 372 50 87 977

Sinu Koolituspartner OÜ, www.koolituspartner.ee

Valjala valla terviseprofiil

Käesoleva aasta kevadel algatas volikogu Valjala valla terviseprofiili koostamise. Kuna sõna *terviseprofiil* on eesti keeles veel vähe kasutatud, siis mõne sõnaga, mida paikkonna terviseprofiili all mõistetakse. Lühidalt öeldes on paikkonna terviseprofiil arengudokument, mis aitab kaardistada kohalike elanike terviseolukorda ja seda mõjutavaid tegureid. Eesmärgiks on suurendada elanikkonna heaolu ja tõsta inimese elukvaliteeti parema tervise kaudu. Läbi terviseprofiili peavad kohalike omavalitsuste volikogud tulevikus üha rohkem arvestama oma otsustes tervise mõjudega. Paikkonna tervise arendamise teemaatika tuleb siduda omavalitsuse arengukavaga. Terviseprofiili abil saab määratleda paikkonna peamised probleemid, sekkumist nõudvad valdkonnad ja vajalikud tegevused. Teadmine sellest, mis on hästi ja mis halvasti, võimaldab oma edaspidised tegevused suunata õigesse kohta ning kulutada napp vahendeid targalt ja tulemuslikult.

Valjala valla elanike arvamuse väljaselgitamisega antud küsimuses hakkasime tegelema käesoleva aasta suvel. Esialgselt koostasime küsimustiku, kus Valjala valla elanikud said avaldada oma arvamust, millised on peamised kitsaskohad antud valdkonnas. Küsimustikud saadeti ka kõigile külavanematele, kus tagasiside oli peaaegu 100%. Kodulehel oli võimalik täita põhjalik ankeet, anda hinnang hetkeolukorrale ja teha ettepanekuid tuleviku jaoks. Ankeedis tehtud ettepanekuid saame kasutada valla terviseprofiili koostamisel.

Küsimustele vastanuist olid 30% mehed ja 70% naised. Vanusegrupid olid jagatud kolmeks: 18-33, 34-48 ja 49-63 eluaastat. Kõige aktiivsem grupp vastanuist oli 18-33 eluaastat - 37,5%. 80% vastanutest hindas oma füüsilist vormi heaks ja rahuldavaks ning väga halvaks ei hinnanud oma tervist üksi vastanuist.

Millised olid siis peamised ettepanekud, mida tehti elukvaliteedi tõstmiseks? Koolitustest sooviti kõige rohkem tervislikku toitumise loenguid, esmaabi praktilisi kursusi ja füüsilist liikumist erinevatele vanusegruppidele. Ligi 93% leidis, et tervise-spordiüritusi tuleb vallas jätkata senisest aktiivsemalt. Spordirajatistest tunti kõige rohkem puudust jõusaalist, rulluisurajast, terviseradadest ja loomulikult ujulast. Vaba ajaga seotud huviringidest tunti puudust ujumisest ja jõusaalist. Üritustest soovis kohapealseid teatrietendusi 36% vastanuist ja kohvikklubi õhtuid 24% vastanuist. Muude tegevuste all sooviti veel pereürituste jätkamist ja stiilipidusid.

Tervishoiu ja sotsiaalvaldkonna teenustega oldi üldiselt rahul, kuid probleemidena toodi välja hambaarsti ja apteegi teenuse puudumist kohapeal. Samuti tehti väga asjalikke ettepanekuid liikluskorralduse parendamiseks nii alevikus kui külates.

Turvalisuse ja avaliku korra poole pealt sooviti rohkem näha politseid liikumas. Üheks jätkuvaks probleemiks alevis on alkoholi tarvitamine avalikes kohtades. Tähelepanu juhiti alevis keskel asuvatele lagunenu hoonetele, mis riivavad silma ja on inimestele ohtlikud. Mõlema hoone omanikuga on vallast korduvalt ühendust võetud ja kindlasti ei jäta me enne, kui probleem saab lahendatud.

Kokkuvõtteks võib öelda, et küsimustik andis hea ülevaate meie kitsaskohtadest. Mitmeid häid ideid saab kasutada terviseprofiili koostamisel ja mitmed ettepanekud leiavad kajastamist valla järgmise aasta arengukavas. Kindlasti plaanime taolisi küsitlusi läbi kodulehe jätkata ja loodame tulevikus aktiivsemat osavõttu.

Kaido Kaasik,
vallavanem

Laupäev, neljateistkümnes, siin Valjala!

Valjala Väike Väle Velo on selleks aastaks siis jällegi peetud. See oli juba kuues kord, kus rattasõiduhuvilised pered olid võistlusteks kokku saanud. Sellel aastal rõõmustas kokkutulnuid Lotte, kes kena päikeselise päeva kosutuseks oma mahlaajooki jagas. Kui mul lugemine sassi läks, olin jõudnud võistlejate, pealtvaatajate ja korraldajate lugemise 68-ni. Ja pärast tuli rahvast veel juurdegi. Muidugi oli ka varaseid lahkujaid, üks ema ei suutnud oma finaalvõistlustki ära oodata ja lahkus koos õnnetu poja ja toriseva mehega (nimed toimetusel teada). Ju ei olnud nende päev!

Pärast enda untsus hommikut – äratus plaanitud tund varem, sest abikaasa kutsuti kalale, läkski!; tassitäie hommikukohvi kaelakukkumine aknalaualt äikesetormi põhjustatud tuuletõmbuse tõttu – hakkasin mõtlema, kuidas keegi sellele perepäevale kohale tulnud on, mida hommikul enne tegi, kas kõik sujus... Sellest sõltub ju palju. Pärast hea oli alevis näha, kuidas selleks perepäevaks valmistuti: – kellele toodi ratas autoga kohale, kes läbis kodust lasteaia õuele jõudmiseks juba soojenduseks päris mitu kilomeetrit emaga koos ja ikka jalgrattal...

Horoskoobi järgi oli küll just eriti hea päev värskes õhus jalgrattaga sõitmiseks. Ja sõita sai! Väga erinevates vanuseklassides ja erinevaid vigureid tehes. Alustasid beebid kärus. Võistluse lõppedes olid nad ikka kärus, kuid nende emad olid tunduvalt õnnelikumad kui enne. Väikestele lastele oli vahvaid võidusõite ja vahepeal võisteldi ka švammiga veekandmiseks. See oli võistkondlik ülesanne ja nagu ikka, õnnestus see mõnel paremini, teised süüdistasid švammi ja kolmandad ei tulnud võistlemagi.

Aga võistlusi oli tõesti palju. Õpilastele tegi politsei vigursõiduraja läbimise võistlust, elevust tekitanud arvamine, et äkki tuleb võistlus „Kõik puhuvad“, jäi seekord siiski ära, sest tulemused oleksid olnud väga negatiivsed. Kooli staadionil sai harjutada orienteerumiskust, seda siis aja peale nagu ikka. Noorim raja joostes läbija oli üks vapper kolmeaastane poiss koos oma vähemalt sama tubli emaga. Hea aeg saadi kirja vaatamata vahepeal tehtud pissipeatusele. Ka esmaabi läks just orienteerumisraja läbijatele vaja – kar-

mid kiirused ja varbavahekingad ei kuulu ühte! Ja et kiire oli, tõestab ka see, et kaduma läinud botaseid tuli hiljem koos emaga otsimas käia. Juhtub! Nüüd on needki leitud.

Kuigi päeva märksõnad võiksidki olla “turvaliselt, kiiremini ja osavamiini”, siis päris paika see ei pea – oli ka selline võistlus koolilastele, kus tuli randa läbida just hästi aeglaselt rattaga sõites. Ja kaugelt vaadates võis tunda, et sõidukiirust hinnatakse visuaalse jälgimise põhjal, tegelikult aga oli ajavõtja põõsasse peitu pugunud ja kohe teda ei saanudki märgata.

Emadel ja isadel oli sel aastal vaja pulga ümber seotud nõor pulgale kerida. Näpuosavust tuleb veel harjutada, võitja-ema oli **Katre Sikk** ja isadest oli kindlalt parim **Urmas Kindel**.

Ja et tegu oli tõesti perepäevaga, siis oli kohale tulnud ka Valjala valla üks staažikamaid spordimehi Johannes Kuusk, kes tuli toetama tütre tütre Eva Helga võistlusi.

Aktiivseima pere auhind (Päästetameti välja pandud poekott koos vajaliku turvalise kodu nänniga) läks seekord (ajaloohuvilistele täpsustuseks, et juba teist korda) perele **Kald/Kindel/Raudsepp**. Ja väike vihje: kui suitsuandurid juba igas toas olemas, eks pange siis puudekuuri või töökotta ka! Neid pole kunagi ülearu.

Fotoviktoriiin sellel aastal toimus. Osalejate sõnul olid küsimused krõbedamad. Suurt arutelu tekitas tuntud Valjala kultuuritegelase äratundmine tema noorpõlvepildilt. Tegemist oli meie kultuurirühji Annega. Ka ei teatud meie valla sünnipäeva, mis on 26. märtsil 1992, see tähendab, et just siis sai Valjala külanõukogust Valjala vald. Peame seda siis ikka meeles. Parimad vastused andsid perekonnad **Sikk, Tänav ja Heinsalu**.

Ja auhinda oli rohkesti – iga ala parimad said ka autasustatud ja Lotte kallistuse. Auhinna võisid saada ka lihtsalt osalemise eest. Ja helkur on Sinu kõige lihtsam elukindlustus, mitte mingi mõttetu asi! *Kaupo, pea seda meeles!*

Oli minulgi sellel aastal esimest korda mahti ise asja kaemas käia, ka võistelda ja oma laste võistlustele kaasa elada. Kuna võistlusi oli palju, tundus, et kõige tähtsam oli valida õige võistlus ja õige vastane. Mina Annega

enam toppima ei lähe, sain kahega pähe! Kui nüüd nendel, kes veel asjast midagi ei tea, suur huvi tekkis, siis tuleb järgmise aasta augustis kohale tulla ja ise järele proovida. Küllap tädi Marina seda sensomotoorseid võimeid proovilepanevat võistlust ka siis teeb. Et lastele meeldis, oli näha nende nägudest.

Suur aitäh neile, kes aitasid ja toetasid: tädi **Maiu Välbe** Maanteeametist, tädi **Kätlin Poopuu** Päästetameti, noorsoopolitsei tädi **Kaisa Nurm**, tädi **Anne** Valjala Rahvamajast, aitäh Valjala lasteaia töötajatele **Marinale, Lailale, Sirjele, Kerlele, Mairele, Airele, Üllele, Annele, Margitile, Leale**, lastevanematele **Teale** ja **Mari-sele** hoolekogust. **Jaana Aav** oli meie perepäeval esimene, kelle poole haavade puhul pöörduti, aitäh Sulle oskuse esmaabi eest. Eriline tänu läheb sellel aastal raamatukogutädi **Tiiale**, kes treenis Lotte õigesse mõõtu just võistluste ajaks. Aitäh **Andrus Leesmaale** AS Saaremaa Piimatööstusest, **Helina Mäekivile, Sirja Tammele**, lapsevanem **Anneli Kaljustele**, MTÜ Valjala Spordiklubile ja tädi **Maarika Saksale, Valjala vallavalitsusele**. Mulle meeldis!

Sille Lapp

Programm "Tervislikke valikuid toetavad meetmed 2010-2011"

Ootame kõiki

Valjala Lasteaia lapsevanemaid
koolitusele lasteaia saalis
teisipäeval, **21. septembril 2010**
kell **16.45-18.00**.

Koolituse teema:
Tervislik eluviis.

Koolitajaks on terviseõpetaja
Toomas Kasemaa.

Koolitusele eelneb Valjala Lasteaia
üldkoosolek, mille päevakorras on:

1. Õppeaasta tegevuskava tutvustamine.
2. Hoolekogu liikmete valimine.

European Union
Euroopa Liit

Esilüüsi vald

Meeldetuletus kooli alguseks

Suve lõpp ja sügise algus tähendavad paljudele noortele koolitee algust. Et nii kooliaasta algus kui ka kogu järgnev aeg ohutult mööduks, tuletan lastele ja ka vanematele meelde mõned liikluse põhitõed, mida igäiks teadma ja järgima peaks.

Jalgrattur peab sõiduteel sõites olema **vähemalt 10 aastat vana**. Õuealal jalgratturi vanuse alammäär ei kehti. Liigeldes jalgrattaga väljaspool õueala peab 10–15-aastasel jalgratturil olema kaasas ohutu sõidu võtete tundmist **tõendav tunnistus**. Väga tähtis on ka jalgratta tehniline seisund. Jalgrattal peab olema töökorras pidur ja signaalkell, vähemalt ühe ratta mõlemal küljel kollane helkur ning pimedal ajal või halva nähtavuse korral sõites ees valge ja taga punane tuli või viimast asendav punane helkur.

Mopeedijuht peab olema **vähemalt 14-aastane**. Nagu jalgratturil, nii peab ka 14–15-aastasel mopeedijuhtil mujal kui õuealal sõites olema kaasas ohutu sõidu võtete tundmist **tõendav tunnistus**. Mopeedijuht ja tema kaassõitja peavad kandma **kaitsekiivrit**. Mopeedi tehnoseisund peab vastama valmistaja poolt ettenähtud nõuetele ja sõites peab mopeedil ees põlema valge tuli.

Jalgratta ja mopeediga peab sõitma jalgrattateel, selle puudumisel sõidutee äärmisel parempoolsel rajal. Jalgrattaga võib sõita teepeenral, kui see on selleks kõlblik, ohustamata jalakäijat. Kõnniteel võib sõita ainult alla kümneaastane jalgrattur.

Halva nähtavuse korral või pimedal ajal kõnniteeta ja valgustamata teel liikudes **peab jalakäija kasutama helkurit** või süüdatud laternat. Kahesuunalisel asulavälisel teel,

kus puudub kõnnitee, peab jalakäija liikuma **ainult vasakpoolsel teepeenral**, viimase puudumisel või käimiseks sobimatuse korral aga sõiduteel selle vasaku ääre lähedal.

Kui ülekäigurada ei ole kaugemal kui 100 meetrit, peab jalakäija sõiduteed ületama ainult ülekäiguraja kaudu, nimeetatud kohast kaugemal kui 100 meetrit tohib jalakäija sõiduteed ületada ainult siis, kui tee on mõlemas suunas hästi näha ja sellega ei tekitata ohtu liikluses. Sõiduteed ülekäiguraja kaudu ületades olge tähelepanelik, enne ülekäigurajale astumist veenduge, kas lähenevad sõidukid on teid märganud ja peatunud. Veel kord ohutuses veendudes ületage rahulikult ilma tormamata sõidutee. **Sõidutee, kõnnitee ja ülekäigurada ei ole laste mängimise kohad.**

Head lapsevanemad! Käige oma lastega, eriti nendega, kellel koolitee jalge all esimesi aastaid, koos läbi see tee, mida mööda laps hommikul kooli läheb ja pärast õppetöö lõppu koju tuleb. Näidake ja rääkige neile ära teekonna õige läbimine, ohtlikumad kohad, sõidutee õige ületamine ja ülekäiguraja kasutamine, bussipeatuses ja bussis käitumine.

Head mootorsõidukijuhid! Olgem nii uue kooliaasta esimestel päevadel kui ka edaspidi jalakäijate suhtes hoolivad ja tähelepanelikud, märgakem neid. Lähenede ülekäiguradadele ja rahvarohketele kohtadele, vähendame kiirust, märkame neid ja muudame kui suurema ohuallika juhid kerглиiklejate tee ohutuks. **Ilusat sügise ja kooliaasta algust ning kõigile ohutut liiklemist!**

Hillar Peegel,
komissar,
piirkonna vanem

RAHVAMAJA TEATED

2010-11 - Valjala Rahvamaajas jätkavad tööd järgmised ringid:
ESMASPÄEV

kell 19.00 segakoor **Waldia**, juhendab Õie Pärtel

TEISPÄEV

kell 17.30 veteranide **tantsurühm Viktoria** Sakla Seltsimajas, juhendab Ulvi Põldema

kell 20.00 **naisrühm**, juhendab Mari Soots

KOLMAPÄEV

kell 14.00 **käsitöö** Sakla Seltsimajas info **459 5825**

kell 18.00 **pilates**, juhendab Vika Viss

NELJAPÄEV

kell 19.00 **akordionistid** iga kuu eelviimane neljapäev

PÜHAPÄEV

kell 12.00 **noortebänd**, juhendab Geito Reek

kell 16.00 **linetants** Sakla Seltsimajas, juhendab Aune

Ring

kell 17.00 **segarühm**, juhendab Mari Soots

NB! Sakla noortebänd info tel. **56 31 73 10**

Oktoobris alustab ka **kõhutants** – jälgige infot!

Ringid alustavad tööd septembri jooksul.

OLETE OODATUD NII VANADESSE KUI KA UUTESSE RINGIDESSE!

Info telefonil **454 9599**

EELK VALJALA MARTINI KOGUDUS

EELK Valjala Martini kirikus algavad jumalateenistused **igal pühapäeval kell 11.00.**

Pühapäev, 10. oktoober
LÕIKUSTÄNUPÜHA.

Teema: *Igapäevane leib*. Kell 11.00 MISSA (suures kirikus).

Laulab segakoor Waldia Õie Pärteli dirigeerimisel.

Pühapäev, 31. oktoober. USUPUHASTUSPÜHA.

Sellel päeval tähistame veel ka pühakutepäeva ja hingedepüha. Kell 11.00 MISSA (suures kirikus).

Pühapäev, 21. november. IGAVIKUPÜHAPÄEV.

Kell 11.00 MISSA (suures kirikus).

Võimalus on ennast registreerida **kevadisele leirikursusele**, mis kestab 05. 12. 2010 – 24. 04. 2011. Kursus on **TASUTA!** Osaleja peab olema vähemalt 15-aastane, muid vanusepiiranguid ei ole. Leiritunnid toimuvad kord nädalas Valjala pastoraadis (täpsem info telefonidel **454 9543** või **529 1881**). Ootame kõiki soovijaid!

Käivitumas on ka **pühapäevakool**. Osavõtusoovijatel palume endast märku anda tel **454 9543** või kirjutada valjala@eelk.ee.

Algab uus saskuturniir

2004. aastal Laimjala jahimeeste algatatud väikesest jahiseltside vahelisest saskuturniirist on saanud maakondlik aastaringsest kestev võistlus. Kui 2005. aastal osales 18 2–3-liikmelist võistkonda, siis eelmisel, 2009. aastal osales juba 88 võistkonda, kusjuures 17 Valjalast. Meie vallale kuulus 2009. a omavalitsuste arvestuses turniirivõit ning eelmise aasta üldvõitjad olid samuti Valjalast – Marek Tänav ja Andres Eist.

Kuna mänguhuvilisi on vallas palju, alustasime selle aasta alguses paralleelselt maakondliku võistlusega ka oma valla turniiriga. Toimus 5 osavõistlust, arvesse läks 4 paremat. Osalejaid oli kokku 38 ning arvestust peeti individuaalselt. Üldarvestuses jagasid esimest-teist kohta jällegi Andres Eist ja Marek Tänav, kolmanda koha kindlustas viimase etapi hea mänguga Aavo Pitk. Siinjuures tänusõnad Valjala Rahvamajale ja Sakla Seltsimajale, kes mängijaid lahkelt võõrustasid.

Sügisest kevadeni kestev uus hooaeg on saskumängijatele juba teine ning võitjad selguvad aprillis. Kavas on mängida 7 vooru, üldarvestusse läheb 5 paremat. Kui esimesel etapil näiteks osaleda ei saa, võib liituda ka järgmistel etappidel. Saskut võivad mängida kõik alates kooliõpilastest kuni eakate inimesteni. See mäng treenib mälu ja meelespidamist, samas saavad inimesed koos olla, juttu vesta, tunda ennast mõnusalt.

Kogu võistluse info ja tulemused on kättesaadavad Valjala valla kodulehel rubriigis “Uudised >Kultuur ja sport> Saskuturniir”.

**Uus hooaeg algab neljapäeval,
7. oktoobril algusega kl 19
Sakla Seltsimajas.**

Oodatud on kõik vanad ja uued mänguhuvilised.

Maarika Saks

Valjala valla mälumäng

alustab **29. oktoobril** uut hooaega. Läbi viija **Johannes Kuusk**. Mäng toimub **6 voorus** oktoobrist aprillini, igas kuus üks kord, v.a detsember. Võistkonna suurus **4 liiget**.

Teemad: Valjala; Saaremaa; Eesti; sport; varia. Voorus kokku 30 küsimust. Iga vooru tulemused kantakse tabelisse ja neid saate jälgida valla kodulehelt. Lõplikult võetakse punktid kokku aprillis.

Võistkondi saab registreerida tel. **454 9599** ja **520 9096 22. oktoobrini**. Aktiivset osavõttu!

Anne Auväart,
Valjala valla kultuurijuht

Ekskursioon läks vett vedama...

Sellesuvisel ekskursiooni ette valmistades püüdsin anda endast parima, et meil oleks üks tore päev, mida meenutada.

Hommikupoole tutvusime Põide valla vaatamisväärsustega, millele järgnes lõunasöök Maasi maalinna juures. Sealt jätkasime giidi juhendamisel Orissaare valla huvitavate paikade vaatamisega.

Tornimäe kultuurimaja ees tutvitas meid Aili Juhkam, tutvustades meile Põide valla kultuurimaja, valla eluolu ja edasi läks teekond Mihkel Raua dendraariumi. Meil oli huvitav kuulata sealse perenaise meeldivaid legende dendraariumi puude ja ka inimeste kohta, aga samas olime ka ise legendi osalised, sest laulsime ühe ühise laulu ja peab tunnustama, et kaasa laulsime kõik.

Järgnevalt tutvusime Tornimäe kirikuga, edasi Kanissaares Urmeti talu forellikasvandusega, kus kohtusime ka kauaaegse Valjala kolhoosi seemendustehniku Avdi Lullaga, kes vaatamata kõrgele eale rõõmistas kohtumise üle. Aili Juhkam tutvustas meile Põide valla huvitavaid ja kaasaegseid talusid, nagu hobusekasvatustalu ja mahetalu. Viimase perenaine pakkus meile maitsvaid omavalmistatud küpsiseid. Sel momendil pööras ilmataat meile selja ja hakkas sadama vihma, mis häiris meie reisi üsnagi, sest sadu oli kohati tugev.

Meie edasine teekond viis kauaaegse Kauni Kodu tiitlit kandva Linda Kirstu koju, mis oli ka suures vihmas väga looduskaunis ja eripärane. Veelgi suuremas sajus imetlesime Oti mõisa renoveeritud kompleksi.

Edasine teekond läks Orissaare valda, kus Krista Riik tutvustas meile Orissaare valla huviväärsusi. Kuna laussadu ei mõelnudki pausi pidada, tuli giidil leida võimalus, kuidas tema poolt ette valmistatud

ekskursiooni jätkata.

Lõunasööki pakuti meile Orinõmme külakeskuses. See oli valmistatud Kavandi kandi tragide naiste poolt ja maitses meile kõigile, sest soe supp ja meeldiv pere rahvas olid suurele sajule vahelduseks. Orinõmme väikeses külakeskuses sai ka jagada muljeid kohaliku eluolu üle.

Elus on alati nii, et hommikul päevale vastu minnes ei tea, mis meid ees ootab. Nii oli ka sellel päeval meile veel üllatusi varuks. Saime järjekordse üllatuse osaliseks, kui meie buss väikesel kõrvalteel porisse kinni jäi ja meil tuli aidata bussijuhil suur buss uuesti suurele teele saada. Nimelt pidi buss sõitma üsnagi pikalt tagurpidi, et uuesti asfaltteele jõuda. Seiklus oli seegi ja meile uus kogemus samuti.

Selline oli üldjoontes meie seekordne ekskursioon, kuigi meil jäid külastamata Jaani kirik, Maasi maalinn ja võib-olla ka ilusad koduaiad Orissaare alevis. Siiski tuleb leppida ka sellise päevaga, sest ülevaate Jaani kiriku ajaloo ja palju infot Orissaare valla mineviku ja ka tuleviku kohta andis Orissaare vallavanem Arne Põlluäär, kes leidis aega, et kohtuda meiega bussis. Viimaseks külastasime Ööriku nunnakloostrit. Ka see oli meile huvitav elamus, sest meil puudub nunnadega seonduva kohta oma aramus.

Kergekäelisi lubadusi on kena anda, soovist anda endast parimat, aga välja tuleb nagu ikka... Septembrikuu Maasi maalinna külastus jääb ära, sest ma ei ole valmis nii ruttu uut ekskursiooni korraldama, see jääb ootama uusi aegu. Soovin kõigile ilusat mihklikkuud. Sära silmadesse ja rõõmu südamesse!

Lugupidamisega **Linda Raad**

MAAILMA PÜSIMAJÄÄMINE SÕLTUB SELLEST, KUIDAS ME JAGAME ÜKSTEISEGA SEDA, MIS MEIL ON, NING MEIE OMAVAHELISEST KOOSTÖÖST. KUI ME SEDA EI TEE, SIIS SUREB KOGU MAAILM. KÕIGE ENNE PLANEET JA SEEJÄREL INIMESED.

Tiitoni siuu taiatark Frank Narritab-Varest (Fools Crow)
“Hinge vikerkaar”

Annika ja Kalev!

Õnnitleme

pisitütre **HELENA AU**

siinni puhul 04. augustil 2010

Liana ja Aare!

Õnnitleme

pisipoja **ARTUR KIRR**

siinni puhul 14. augustil 2010

Ivika ja Madis!

Õnnitleme

pisitütre **MIA RAUDSEPP**

siinni puhul 23. augustil 2010

ÕNNITLEME JUULI SÜNNIPÄEVALAPSI

05. 07. Erna KIRR	Röösa küla	70
08. 07. Rein PİTK	Kalju küla	60
11. 07. Miralda-Elfriede Kallasmaa	Tõnija küla	85
11. 07. Ester Saar	Veeriku küla	82
13. 07. Juuli Ellik	Kungla küla	80
15. 07. Heldor Maripuu	Väljaküla küla	75
16. 07. Heino Põld	Võrsna küla	81
25. 07. Alma Rattas	Kungla küla	89
25. 07. Aino Aale	Oessaare küla	82
27. 07. Linda-Loviise Mägi	Vanalõve küla	80
27. 07. Milvi Juhkam	Valjala alevik	65
29. 07. Tähte Laus	Valjala alevik	65
31. 07. Ilmar Toomsalu	Turja küla	87

RAHVAMAJA TEATED

Ringid alustavad tööd septembri jooksul.

16. oktoober kell 19. 00 Valjala Rahvamaja – 60

Tervitused, külas sõprusvalla Pirkkala esindus, tantsuks Lehmakommionud, sünnipäevatornt. Olete kõik oodatud!

29. oktoober kell 19.00 mälumängu esimene voor

30. oktoober kell 13.00 Sakla Seltsimajas Sügiskontsert.

Esinevad Küla Karla ja Punased Sõstrad. Pilet 50 krooni.

TEADE

Alates 14. septembrist 2010 ootab õpetaja Sirje lapsi **Beebikooli** igal teisipäeval kell 11.15 .

Lp. Kaja lugeja!

Kui Sul on huvitavaid juhtumisi, sündmusi või ka muresid, mida tahaksid teistelegi lugeda anda, siis võid need saata (e - maili aadress tiia.latt@valjala.ee) või tuua Valjala raamatukokku.

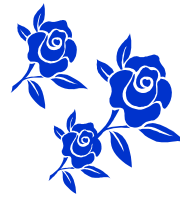
Kõik kirjatööd on teretulnud! Fotod tagastame pärast lehe ilmumist. Ootame aktiivset osalemist! Avaldame ka teateid ja kuulutusi!

VALJALA VALLA INFOLEHT

KAJA

Maht 0,5 trükipoognat, trükiarv 500 eksemplari
Toimetaja Tiia Lätt, keeleteimetaja Tiina Kuusk.

ÕNNITLEME!

....

Õnn on inimese käterammus.

Raskusteski kätkeb õnne eos.

Õnn on mõistuse ja kindla samm, töö ja rõõmu katkematu seos.

/Ellen Niit/

ÕNNITLEME AUGUSTI SÜNNIPÄEVALAPSI

01. 08. Elna Tamm	Tõnija küla	85
03. 08. Lembit-Robert Naagel	Tõnija küla	85
03. 08. Uno Tamm	Tõnija küla	60
05. 08. Aino Urvik	Sakla küla	80
08. 08. Voldemar Raamat	Kõnnu küla	87
12. 08. Silvia-Laine Kalamees	Turja küla	81
13. 08. Liester-Ellinor Sikut	Sakla küla	82
14. 08. Kalev Kuning	Kungla küla	70
15. 08. Toivo-Johannes Kahju	Valjala alevik	65
18. 08. Linda Sirkel	Röösa küla	83
20. 08. Adele Kalju	Sakla küla	87
20. 08. Aino Maripuu	Kalli küla	85
21. 08. Selgor Õispuu	Valjala alevik	65
22. 08. Õie Jäger	Valjala alevik	60
28. 08. Jaan Tuulik	Sakla küla	60

ÕNNITLEME SEPTEMBRI SÜNNIPÄEVALAPSI

01. 09. Salme Uustalu	Rahu küla	96
02. 09. Elviine Reinem	Kõnnu küla	82
03. 09. Luule Vilsaar	Kõnnu küla	75
04. 09. Ermelia Koit	Kõnnu küla	75
05. 09. Aavo Lepik	Valjala alevik	65
09. 09. Elisaveta Kämp	Rahu küla	85
10. 09. Vaike Lind	Valjala alevik	75
12. 09. Asta – Aliise Raamat	Kõnnu küla	80
18. 09. Arvi Ellik	Rahu küla	65
20. 09. Amanda Teeäär	Valjala alevik	81
25. 09. Alma Heinsalu	Valjala alevik	80
27. 09. Leida Väli	Tõnija küla	86
28. 09. Vilma Tulk	Oessaare küla	85
29. 09. Leida Mõik	Nurme küla	87
29. 09. Hilja Mägi	Väljaküla küla	84

MÄLESTAME

Tunde taas lööb aegade kell.

Jäeb alles mälestus hea ja hell.

52-aastane **LAURI ROSIN**

Valjala alevikust, suri 05. juulil

Avaldame kaastunnet omastele

Valjala Vallavalitsus